

OLAY İNCELEMESİ: AB'YE UYUM SÜRECİNDE, MACARİSTAN'DA İÇME SÜTÜ PİYASASININ ORGANİZASYONUNA İLİŞKİN KURALLAR

Macaristan'ın Birliğe katılımından önceki AB Düzenlemesi: Süt ve süt ürünleri piyasasının ortak organizasyonuna yönelik ek kuralları ortaya koyan 18 Aralık 1997 tarihli Konsey Yönetmeliği (EC) No 2597/97.

Söz konusu düzenleme, Topluluk içinde insanların tüketimine sunulması planlanan CN Kod 0401 (konsantre olmayan ve ekstra şeker ya da tatlandırıcı madde içermeyen süt ve krema) kapsamına giren ürünlere yönelik standartları ortaya koymaktadır.

Düzenlemenin amacı, kaliteli ve tüketici ihtiyaç ve isteklerini karşılayan ürünlerin temin edilmesi yoluyla CN kod 0401 kapsamında yer alan ürünlerin piyasasını mümkün olduğunca büyültmekti. Ayrıca, söz konusu düzenlemenin piyasanın stabilize edilmesine ve buna bağlı olarak da süt ürünlerine yönelik pazarlama standartlarının belirlenmesi yoluyla çiftçilerin makul bir yaşam standardına kavuşmasına yardımcı olması hedeflenmiştir.

Düzenlemeye göre, aşağıda belirtilen ürünler içme sütü olarak ele alınmıştır:

- Çiğ (pastörize edilmemiş) süt: 40 °C üzerinde ısıtılmamış olan süt;
- Tam yağlı süt: yağ içeriği %3.50 (m/m)'den az olmayan ısıtılmış süt;
- Yarım yağlı süt: yağ içeriği en az %1.50 (m/m)'ye ve en fazla %1.80 (m/m)'ye indirilmiş ısıtılmış süt;
- Az yağlı (ya da yağsız) süt: yağ içeriği %0.50 (m/m)'den fazla olmayan ısıtılmış süt.

Sadece yukarıda belirtilen özelliklere sahip sütler doğrudan ya da restoran, hastane, kantin ya da diğer gıda dağıtım şirketleri aracılığıyla nihai tüketiciye sunulabilir ya da satılabilir.

Katılımdan Önce Macaristan'da İçme Sütü Piyasası

Katılımdan önce, Macaristan nüfusunun üçte ikisi %2.8 oranında yağ içeren süt satın almaktaydı. Bunların büyük çoğunluğunun bu sütü tercih etmesinin nedeni yeterince kaymaklı olmasının yanı sıra tam yağlı süt (%3.5 ve daha fazla yağ) kadar da pahalı olmamasıydı. Katılımdan sonra bu süt tipinin satışının tamamen ortadan kaldırılması vatandaşlar için kabul edilmesi zor bir durum olacak ve onları ciddi bir karar vermeye zorlayacaktı: Çok daha pahalı olan tam yağlı sütü mü almalılar yoksa hoşlanmasalar bile daha ucuz olan bir sütü mü almalılar?

Bunlara ek olarak, süt ve süt ürünleri büyümekte olan organizmalar için hayati önem taşımaktadır. İnek sütünün yağ içeriği, büyüme faktörlerini içeren düşük karbon atomu sayısına sahip yağ tiplerini içerir. Çocukların mümkün olduğunca yüksek yağ içeriği olan (%3.6/2.8) sütleri tüketmesinin daha iyi olmasının nedeni de budur.

Normalde tükettikleri bu sütün satış noktalarında kaldırılması, çocuklu ailelerin %3.5 oranında yağ içeren sütlere geçiş yapmalarına neden olacaktı. İki çocuklu bir aile için bu geçiş, ortalamanın üzerinde bir maaş alan bir çalışanın aylığının %1'ine tekabül eden aylık 1.000 HUF tutarında bir farka neden olabilmekteydi.